

Тодор БАЛКАНСКИ (София)

ДОЦ. К. Ф. Н. КИРИЛ ЦАНКОВ (ВЕЛИКО ТЪРНОВО)

Кирил Цанков е роден на 7 септември 1949 г. в Павликени. Основно и средно образование е завършил в родния си град. През 1970 г. записва българска филология във Великотърновския университет. По време на следването си участва в работата на Кръжока по българска ономастика, ръководен от проф. Н. Ковачев. С работата му в кръжока е свързана и неговата дипломна работа *Личните имена на родените в Павликени през периода 1893 – 1993 г.*, защитена успешно през 1974 г.

След завършването на ВТУ постъпва на работа във филиала на Института за чуждестранни студенти в м. Качулка край Сливен. От 2 декември 1975 г. е асистент по съвременен български език във ВТУ; ст. асистент – от 1980 г.; гл. асистент – от 1988 г.

Защитил е кандидатска дисертация на тема *Възвратните глаголи в съвременния български език (словообразуване и семантика)*. От 1995 г. е доцент в Катедрата по съвременен български език на Великотърновския университет "Св. Св. Кирил и Методий".

Лектор по български език в Румъния (Крайова) през периода 1984 – 1987 г.

Съавтор и автор на учебници по български език за Международния летен семинар във Велико Търново (*Да говорим български език*, в съавторство с Б. Байчев и М. Дамянова – 1980, 1983; *Български език за чуждестранни българисти и слависти*, от същия авторски колектив – С., 1985; *Българска реч* – в три издания – 1988, 1992, 1995).

Общият брой на публикациите му надхвърля 100: учебници и учебни помагала, статии и студии, рецензии; популярни статии из областта на езиковата култура и езикови бележки. Участвал е в голям брой научни сесии, конференции, симпозиуми у нас и в чужбина. Автор е на научно-популярни книги из областта на езиковата култура:

Речев етикет. С., 1988; *Препинателните знаци*. ВТ, 1993; *Езикова култура [Знания за езика. Правопис и пунктоация. Упражнения и тестове.]* – I издание 1994; II издание 1995.

Публикациите на К. Цанков, свързани с ономастиката, представляват по обем незначителна част от цялостното му творчество. Това са общо 6 заглавия, между които две статии, излезли в полския годишник "Onomastica" и 4 кратки бележки, излезли в българския печат.

Името на нашата родина (Б ъ л г. журналист, 1977, № 3, 37–38) е първата публикация в творческия път на К. Цанков. Тук той не се занимава с етимологията на името, а с неговата съвременна употреба. Противопоставя се на широката по онова време употреба на абревиатурата *НРБ* в печата. Името на родината ни е *България* и то не трябва да се съкращава. Ако използваме пълното официално име (тогава *Народна Република България*), имаме право да съкращаваме инициално (т. е. на първите букви) само първите две думи (*НР България*).

Свършиха ли се имената (О т е ч с т в. фронт, 23 юни 1978) – тук се представят резултатите от една анкета за имената на кръчмите (заведенията за обществено хранене) в България. Авторът заема отрицателна позиция по отношение на "кръчмарския патриотизъм" – увлечението да се назовават кръчми с имена като *България*, *Родина* и *Република*.

Защо Дунав мост (Б ъ л г. език, 1978, № 6, с. 530) – авторът смята, че този топоним е изграден по турски модел като *Таш кьопрю*, *Мустафа капи*, *Аладжа манастир* и др. под., вместо *Дунавски мост* или *Мостът на Дунава*, съставени по характерни за българския език модели.

Акцентна система на български лични имена (O n o m a s t i c a, Краков, 1980, № XXV, 161–167). В тази статия най-употребяваните български лични имена са разгледани по акцентни схеми, свързани с фонемния състав и словообразуването им.

Статистически наблюдения върху личните имена на родените в един малък български град през последните осемдесет години (O n o m a s t i c a, Kraków, 1981, № XXVI, 225–236). Статията по същество е глава от дипломната работа, разширена и допълнена с материал от последните няколко години. Разгледани са такива въпроси като честота на употреба на имената – кои от тях са най-често срещани и кои единични в употребата си. Обърнато е внимание на движението на антропонимичния фонд – разглеждат се промените в употребата на имената, посочени са "рождените дати" на новопоявилите се имена и последните прояви на излизачите от употреба.

Със статията *Не е модна дреха* К. Цанков се включва в една дискусия, организирана от в-к "Антени" и озаглавена "Име: собствено, бащино, фамилно" (№ 31 от 5. VIII. 1981). Със свои материали в тази дискусия участвуват още проф. Н. К о в а ч е в, Ан. К о н д у к т о р о в а - В ъ л к а н о в а, Ара М а р г о с и К. П о п к о н с т а н т и н о в. В споменатата статия става дума както за модните увлечения при употребата на някои лични имена, така и за тенденциите в българската антропонимия през 70-те – 80-те години.